

Titoktartási kötelezettség kontra büntetőeljárás

Egy szociális szakember az alábbi problémával kereste meg a Szociális Szakmai Szövetséget, melyre annak elnöke az Etikai Kollégiumtól kért állásfoglalást.

Névvel, címmel ellátott írásos bejelentés érkezett a gyermekjóléti szolgálathoz azzal kapcsolatban, hogy a gyermekeit egyedül nevelő apa nem látja el megfelelően a feladatát. A bejelentő kérte, hogy a személye az apa előtt maradjon titokban. A családgondozó a szülővel felvette a kapcsolatot, több alkalommal is beszéltek a gyermeknevelési, anyagi, lakhatási ügyükről. Az apa a megbeszélte feladatokat teljesítette, az alapellátást nem igényelte. A gyermekek veszélyeztetettségét a családgondozó nem ítélte olyan mértékűnek, amely hatósági intézkedést igényelt volna, így az ügyet lezárta. A bejelentő nevét az apa többszöri kérésére sem adta meg, ezért az apa jelezte, hogy rágalmozásért feljelentést fog tenni ismeretlen tettes ellen.

A családgondozónak a rendőrségen tanúvallomást kellett tennie ebben az ügyben, mely során kérték a bejelentő nevét. A bejelentő titoktartást kért a nevére és adataira vonatkozóan, ám - mivel büntetőügyben folyik az eljárás – a nyomozó szerint kötelessége vallomást tenni és kiadni a jelző személy nevét. A nyomozó elmondta, hogy amennyiben nem tesz ennek eleget, eljárást indítanak ellene hamis tanúzás és más vádak miatt. A családgondozó ezért a bejelentő nevét elmondta a nyomozónak, és kérte, hogy a szülőnek ne adják ki, illetve e-mail útján kérte a bejelentő adatainak zártan kezelését.

A szociális munkás arról kér állásfoglalást, hogy lett volna-e lehetősége elkerülni a bejelentő nevének kiadását, illetve tanúként részt vehet-e a bírósági perben.

A beadvány tartalmát az Etikai Kollégium megbeszélte, és a feltett kérdésekre vonatkozóan az alábbi etikai véleményt fogalmazta meg:

1. Amennyiben a problémát jelző személy a jelzés során kérte adatainak titokban tartását, ahhoz a szakembernek tartania kellett magát. Ez nem csak szakmai, hanem etikai kötelezettsége is, amelyet a Szociális Munka Etikai Kódexe így ír le:

12. A szociális munkás az általános adatvédelmi szabályokon túl is köteles biztosítani a titoktartást és az információk felelős kezelését...

2. A szakembernek ki kell adnia a bejelentő nevét a rendőrségnek és a bíróságnak – mivel ők is az adatkezelési jogosultsági körbe tartozó szervek –, hangsúlyozva az adatok további zárt kezelésének, a titoktartás megvalósításának szükségességét.

3. A bírósági perben a szakember tanúként részt vehet, de a tanúmeghallgatás alkalmával a bíróság előtt is ki kell emelnie a bejelentő adatainak zárt kezelését.